

Vrchlický 2552 (stará sign. 574a)

Dante Alighieri: *La Divina Commedia di Dante Alighieri con varie Annotazioni, e copiosi Rami adornata, dedicata alla Sagra [!] Imperial Maestà di Elisabetta Petrowna Imperatrice di tutte le Russie ec. ec. ec. dal Conte Don Cristoforo Zapatà de Cisneros. Tomo primo. [L'Inferno].* – In Venezia : presso Antonio Zatta, MDCCLVII. [=1757]. – [(1+) 2-8] l., XLVIII, CCCIV (+CCCV-CCCVIII) s. + 41 mědiryt. příl. - def. = (*+1) *2-8, a⁴-f⁴, A⁴-Z⁴, Aa⁴-Zz⁴, Aaa⁴-Ddd⁴, Eee1-2 (+Eee3-4) + 41 mědiryt. příl. - def. ; il. ; 4° [2°] ; 28 x 21 cm : 27,5 x 20 cm

List [1] = *1 s patitulem "OPERE || DI || DANTE ALIGHIERI" (l. [1]a = *1a) a se seznamem a umístěním 6 mědirytinových příloh (l. [1]b = *1b) a seznam subskriptentů tohoto tisku (s. CCCV-CCCVIII = l. Eee3a-4b) v tomto exempláři chybějí

Typografie: Listy [1]a = *1a, [2]b = *2b) a strany (II), (LXVI), (CX), (CCIV), (CCLXXII), (CCLXXXIV), (CCXCVI), (CCCVIII), (CCCXX), (CCCXXXIV), (CCCLXX) nepotištěny. – Antikva jako písmo textové, italika coby písmo vyznačovací, rámcové části na začátku knihy a text Dantovy "Božské komedie" tištěny per extensum, dvousloupcová sazba v komentářích (s. VIII-XVI, XXII-XXVIII, XXXIV-XXXVIII, XLIV-LII, LVIII-LXV, LXXI-LXXVI, LXXXII-LXXXVIII, XCIV-XXCVIII, CIV-CIX, CXVI-CXX, CXXV-CXXX, CXXXVI-CXLIV, CL-CLVI, CLXII-CLXVIII, CLXXIII-CLXXX, CLXXXVI-CXCII, CXCVIII-CCIII, CCX-CCXVI, CCXXI-CCXXVIII, CCXXXIII, CCXXXIII-CCXL, CCXLVI-CCL, CCLVI-CCLX, CCLXVI-CCLXXI, CCXXVIII [recte CCLXXVIII]-CCLXXXIII, CCXC-CCXCV, CCCII-CCCVII, CCCXIV-CCCXIX, CCCXXVI-CCCXXXIII, CCCXL-CCCXLVI, CCCLII-CCCLVIII, CCCLXIV-CCCLXIX, CCCLXXVI-CCCLXXXII, CCCLXXXVIII-CCCXCIV, CCCC-CCCCIV) a v rejstříku subskriptentů (s. CCCV-CCCVIII), paginace velkými římskými číslicemi v horních vnějších rozích, signatury archů s arabskými číslicemi, normy ("Tomo I."), stránkové kustody, živá záhlaví, tištěné poznámky pod čarou, ukazatele arabskými číslicemi. – Omyly: strana CCXXVIII místo CCLXXVIII

Dekor: V rámcových částech dřevořezové verzály zalomené do 4-2 řádků. – Na začátcích zpěvů celkem 34 nesignovaných mědirytin (ca 136 x 134 mm - 130 x 126 mm) s vlysy s verši Gaspara Gozziho (1713-1786) v kartuších s ornamentální, florální i figurální výzdobou v různém provedení, s mědirytinovými stínovanými iniciálami (18 x 18 mm), z nichž jen první čtyři jsou ve čtvercových rámcích z dvojitých jednoduchých linek (s. III, XVII, XXIX, XXXIX) na pozadí s ornamentální, florální i figurální výzdobou, a s mědirytinovými názvy zpěvů, začátky textů (ca 3 řádky) vysázeny typograficky přes spodní okraje rytin (s. III, XVII, XXIX, XXXIX, LIII, LXVII, LXXVII, LXXXIX, XCIX, CXI, CXXI, CXXXI, CXLV, CLVII, CLXIX, CLXXXI, CXCI, CCVI, CCXVII, CCXXIX, CCXLI, CCLI, CCLXI, CCLXXIII, CCLXXXV, CCXCVII, CCCIX, CCCXXI, CCCXXXV, CCCXLVII, CCCLIX, CCCLXXI, CCCLXXXIII, CCCXCV), za Dantovým životopisem od Giovannioho Marii Crescimbeniho (1663-1728) nesignovaná mědirytinová koncová viněta (68 x 124 mm) s vyobrazením Dantova erbu, s popiskou "SCUDO GENTILIZIO DEGLI ALIGHIERI" (s. XXX = l. d3b), na koncích větší poloviny jednotlivých zpěvů za komentáři (kromě IX., XI., XIII., XIV., XVII., XX., XXI., XXII., XXIII., XXIV., XXV., XXVI. XXVII., XXVIII., XXXII. zpěvu) celkem 19 mědirytinových koncových vinět (většinou 72 x 124 mm), resp. mědirytinových ilustrací na místě koncových vinět, z toho 16 nesignovaných, 2 od Gaetana Gherarda Zompiniho (1700-1778) a 1 od

Giovanniho Magniniho (s. XVI, XXVIII (64 x 124 mm, "G. Zompini F."), XXXVIII (46 x 122 mm, "G. Zompini inv."), LII, LXV, LXXVI, LXXXVIII, XCVIII, CXX, CXLIV, CLXXX, CXCII, CCXVI, CCXXVIII, CCCXLVI, CCCLVIII, CCCLXIX, CCCXCIV, CCCCIIV (70 x 120 mm, "Gioa. Magnini F." - "Fine del || Primo Tomo")), stejně provedené linky z tiskařských ozdůbek v textu (s. LVIII, CL, CLXII, CCXXI, CCXXXIII, CCLVI, CCLXVI, CCXXVIII [recte CCLXXVIII], CCXC, CCCII, CCCXXVI, CCCLII, CCCLXXXVIII, titulní list (l. [2]a = *2a) tištěn červenočerně s nesignovanou ilustrační mědirytinou (72 x 106 mm) a linkou z tiskařských ozdůbek

Ikonomie: Mědirytinový frontispis (224 x 158 mm) od Giuliana Giampiccoliho (1698-1759) podle předlohy Francesca Fontebassa (1707-1769) ("Franc. Fontebaso inv." - "G. Giampiccoli scu.") jako příloha mei patitulem a titulním listem (l. [1]b-[2]a = *1b-*2a), 6 mědirytinových příloh v rámcových částech, a sice portrét dedikantky, ruské carevny Alžběty I. Petrovny (240 x 164 mm), od Giovanniho Magniniho ("G. Magnini del. et scu."), dedikace vydavatele, hraběte Cristofora Zapaty de Cisneros (226 x 164 mm), od Giovanniho Magniniho ("G. Magnini Fec."), obojí mezi titulním listem a předmluvou téhož vydavatele (mezi l. [2]b-[3]a = *2b-*3a), dále nesignovaná mědirytinová příloha (228 x 156 mm) s portrétem Dantovým, s popiskou "DANTE ALIGHIERI || Tratto da un antico originale, che trovasi || nella Toscana.", mezi předmluvou a životopisem Danta od Leonarda Bruniho (1370-1444) (mezi l. [8]b a s. I = l. *8b-a1a), nesignovaná mědirytinová příloha (214 x 140 mm) s vyobrazením čtyř medailí s portrétem Dantovým, u tří z nich avers i revers, s popiskou "Stanno in Brescia appresso il Sig[nor]. Conte Gianmaria Mazzuchelli [(1707-1769)]." mezi životopisem Danta od Leonarda Bruniho (1370-1444) a biografií od Giovanniho Marii Crescimbeniho (1663-1728) (mezi s. X-XI = b1b-b1a), nesignovaná mědirytinová příloha (224 x 156 mm) zobrazující Dantovu hrobku v Ravenně (mezi s. XXX-XXXI = l. d3b-d4a), nesignovaná mědirytinová příloha (216 x 156 mm) se schematickým vyobrazením a rozměry Dantova Pekla sestavená Antoniem Manettim (1423-1497) "PROFILO, PLANTA, E MISVRE DELL' INFERNO DI DANTE SECONDO, LA SCRIZIONE D' || Antonio Manetti Fiorentino." (za s. CCCCIIV = l. Eee2b na konci knihy), 34 mědirytinových příloh před začátky jednotlivých zpěvů obsahujících ilustrační cyklus k Peklu od Giuliana Giampiccoliho (1698-1759), Giovanniho Magniniho a Felipa Rizziho podle předloh Gaetana Zompiniho (1700-1778), Michelangela Schiavoneho (1712-1772), Francesca Fontebassa (1707-1769), Filippa Marcaggiho a Gaspara Dizianiho (1689-1767) (mezi s. II-III ("CANTO I.", 210 x 150 mm, "G. Zompini inv." - "Giampiccoli inc."), XVI-XVII ("CANTO II.", 212 x 144 mm, "G. Zompini inv." - "J. Magnini F."), XXVIII-XXIX ("CANTO III.", 228 x 154 mm, "G. Zompini inv." - "Giampiccoli inc."), XXXVIII-XXXIX ("CANTO IV.", 212 x 144 mm, "G. Zompini inv." - "J. Magnini F."), LII-LIII ("CANTO V.", 224 x 156 mm, "Schiavonio inv." - "J. Magnini f."), LXVI-LXVII ("CANTO VI.", 228 x 154 mm, "Francesco Fontebašo inv." - "G. Giampiccoli scu."), LXXVI-LXXVII ("CANTO VII.", 228 x 154 mm, "F. Fontebaso inv." - "G. Giampiccoli scu."), LXXXVIII-LXXXIX ("CANTO VIII.", 228 x 154 mm, "Mi. Ang. Schiavonio inv." - "G. Giampiccoli scu."), XCVIII-XCIX ("CANTO IX.", 212 x 144 mm, "Franciscus Fontebaso inv." - "Jo. Magnini F."), CX-CXI ("CANTO X.", tištěno červeně, 212 x 144 mm, "G. Zompini inv." - "Jo. Magnini F."), CXX-CXXI ("CANTO XI.", 228 x 154 mm, "G. Zompini inv." - "Magnini F."), CXXX-CXXXI ("CANTO XII.", 224 x 156 mm, "G. Felippo Marcaggi inv." - "G. Magnini scu."), CXLIV-CXLV ("CANTO XIII.", 222 x 156 mm, "G. Felippo Marcaggi inv." - "G. Giampiccoli scu."), CLVI-CLVII ("CANTO XIV.", 222 x 156 mm, "G. Felippo Marcaggi inv." - "G. Giampiccoli inc."), CLXVIII-CLXIX ("CANTO XV.", 222 x 156 mm, "G. Felippo Marcaggi inv." - "G. Magnini scu."), CLXXX-CLXXXI ("CANTO XVI.", 228 x 154 mm, "Michel. A. Schiavonio inv." - "G. Giampiccoli scu."), CXCII-CXCIII ("CANTO XVII.", 222 x 156 mm, "F. Fontebaso inv." - "J. Magnini scu."), CCIV-CCV ("CANTO XVIII.", 222 x 156 mm, "G. Felippo Marcaggi inv." - "G. Giampiccoli scu."), CCXVI-

CCXVII ("CANTO XIX.", 224 x 158 mm, "G. Felippo Marcaggi inv." - "G. Gampicoli scu."), CCXXVIII-CCXXIX ("CANTO XX.", 222 x 150 mm, "G. Felippo Marcaggi inv." - "Felippo Rizzi scu."), CCXL-CCXLI ("CANTO XXI.", 222 x 156 mm, "Gaspero Ticiani inv." - "Felippo Rizzi scu."), CCL-CCLI ("CANTO XXII.", 224 x 156 mm, "Gas. Ticiani inv." - "G. Magnini scu."), CCLX-CCLXI ("CANTO XXIII.", 222 x 156 mm, "Michel. A. Schiavonio inv." - "G. Giampicoli scu."), CCLXXII-CCLXXIII ("CANTO XXIV.", 222 x 154 mm, "Michel. A. Schiavonio inv." - "F. Magnini scu."), CCLXXXIV-CCLXXXV ("CANTO XXV.", 222 x 156 mm, "Magnini F."), CCXCVI-CCXCVII ("CANTO XXVI.", 224 x 154 mm, "Gaspero Ticiani inv." - "G. Giampicoli scu."), CCCVIII-CCCIX ("CANTO XXVII.", 224 x 156 mm, "Gaspero Ticiani inv." - "F. Magnini scu."), CCCXX-CCCXXI ("CANTO XXVIII.", 222 x 156 mm, "Gaspero Ticiani inv." - "Felippo Rizzi scu."), CCCXXXIV-CCCXXXCV ("CANTO XXIX.", 222 x 154 mm, "Gaspero Ticiani inv." - "G. Gampicoli scu."), CCCXLVI-CCCXLVII ("CANTO XXX.", 222 x 156 mm, "Gaspero Ticiani inv." - "G. Magnini scu."), CCCLVIII-CCCLIX ("CANTO XXXI.", 218 x 152 mm, "Magnini inv." - "G. Gampicoli scu."), CCCLXX-CCCLXXI ("CANTO XXXII.", 224 x 156 mm, "Felippo Marcaggi inv." - "G. Gampicoli scu."), CCCLXXXII-CCCLXXXIII ("CANTO XXXIII.", 222 x 156 mm, "Felippo Marcaggi inv." - "G. Gampicoli scu."), CCCXCIV-CCCXCV ("CANTO XXXIV.", 224 x 154 mm, "Gaspero Ticiani inv." - "G. Magnini scu."))

Rámcové části: Patitul "OPERE || *DI* || DANTE ALIGHIERI" (l. [1]a = *1a, v tomto exempláři chybí), seznam a umístění 7 mědirytinových příloh (l. [1]b = *1b, v tomto exempláři chybí), předmluva vydavatele, hraběte Cristofora Zapaty de Cisneros, ke čtenáři (l. [3]a-[8]b = *3a-*8b)), Dantův životopis od Leonarda Bruniho (1370-1444) (s. I-X = l. a1a-b1b)), Dantův životopis od Giovanniho Marii Crescimbeniho (1663-1728) (s. XI-XXX = b2a-d3b)), popis Dantovy hrobky v Ravenně (s. XXXI = l. d4a)), verše Antonia Marii Salviniho (1653-1729) dedikované Francescu Redimu (1626-1697) (s. XXXII-XXXIII = l. d4b-e5a), poznámka k Dantovu pojednání "Quaestio floruenta ac perutilis de duobus elementis Aquae et Terrae tractans" z roku 1320 a roku 1508 poprvé vydané tiskem (s. XXXIV-XXXV = l. e1b-e2a), kratší citáty vztahující se k Dantovi převzaté ze spisů různých autorů (s. XXXVI-XXXVII = l. e2b-e3a), citát týkající se Dantovy Božské komedie převzatý z díla Alessandra Guariniho ml. (1563/1565-1636) "Farnetico savio overo il Tasso" (1610), zde na základě dvanáctého svazku edice spisů Torquata Tassa (1544-1595) z roku 1742 (s. XXXVIII = l. e3b), výňatky z druhé knihy díla "Ragion poetica" (1708) Giovanniho Vincenza Graviny (1664-1718) týkající se Dantovy Božské komedie (s. XXXIX-XLVII = l. e4a-f4a), privilegium nakladateli Antoniu Zattovi (1722-1804, činný 1745-1797) na výhradní tisk děl "Rime del Petrarca" a "Opere di Dante Alighieri" udělené benátským dóžetem Francescem Loredanem (1685-1762) 31.3. 1756 a schválení podepsané úředníky jménem Alvise IV. Mocenigo (1701-1778), Barbone Morosini a sekretář Giacomo Zuccato (s. XLVIII = l. f4b), rejstřík subskribentů (s. CCCIV-CCCVIII) v tomto exempláři chybí

Za jednotlivými zpěvy Dantovy Božské komedie, v tomto případě Pekla, jsou uvedeny komentáře Pompeia Venturiho SJ (1693-1752) a Giovanniho Antonia Volpiho (1686-1766)

Bibliografie: Gamba (1839), s. 128, č. 396; Colomb de Batines - Biagi, 1. (1845), s. 112-114, 307, [3.] (1888), s. 38-39; Brunet, *Manuel* (1860-1880), 2. (1861), sl. 505; Gräße, *Trésor*, 2. (1861), s. 330; Ferrazzi, 2. (1865), s. 737; De Backer - Sommervogel, 8. (1898), sl. 569, č. 1; Koch - Fowler, 1. (1898), s. 1; Mambelli, *Gli annali*, s. 62, 373, č. 65 a obr.

č. XXXIII (ilustrace); Thieme - Becker 12., s. 191 a 36., s. 551 (ilustrace); Thieme - Becker - Vollmer, CD, Fl-Fy, s. 84 a Z, s. s. 167 (ilustrace); Voit, *Encyklopedie knihy*, obr. č. 543 mezi s. 944-945 (ilustrace)

Digitální kopie (Google Books): <https://books.google.cz/books?id=e4mISd1HUAcC>

Světlá vepřovicová vazba na lepence, hřbet šitý na pět vazů, ve druhém a pátém mezivazném poli na červených kožených štítcích zlacený hřbetní název "DANTE ALIG[HIERI]. || LA DIVINA || COMMEDIA || CON FIGUR[IS]." a označení části s impressem "TOM[US]. I. || VENEZIA || 1757", vazba dobová, mírně ušpiněná a slabě odřená, knižní blok kompaktní, chybějí listy [1] = *1 s patitulem (l. [1]a = *1a) a se seznamem a umístěním 7 mědirytinových příloh (l. [1]b = *1b) a seznam subskribentů tohoto tisku (s. CCCCV-CCCVIII = l. Eee3a-4b), exemplář defektní, jinak výborně zachovalý

Na titulním listu (l. [2]a = *2a) Vrchlického podpis perem "Frida", v levém horním (vnějším) rohu předního přideští nalepen malý papírový oválný štítek s modrým potiskem a zubatými okraji s perem doplněnou starou signaturou "574/a", uprostřed předního přideští nalepené tištěné ex libris Jaroslava Vrchlického s devisou "IN SILENTIO ET OPE" od Miloše Jiráka (tisk Jan Vilím) s perem doplněnou starou sign. "574/a". – Na 1. straně přední předsádky signatura Společnosti tužkou z původního "1 B 5" přepsána na stávající "1 A 5", na zadním přideští v pravém (vnějším) horním a spodním rohu přírůstková čísla Společnosti tužkou "Př. č. kniž. j. 5." a "Č. knih. jedn. 5."

Exemplář: Chiurlo - Stará, s. 90, č. 1. Dále srov. Brtník (1927), s. 8; Brtník (1931), s. 42; Kašpar, *Onorate*, s. 168, č. 1, srov. též s. 86-88

Poznámka: Existuje ještě luxusnější vydání, v němž jsou mědirytinové ilustrace tištěny v různých odstínech červené, zelené nebo modré barvy. Bibliografům je známo a občas se vyskytne na antikvárním trhu. Exemplář této edice vlastní kupříkladu Vlastivědné muzeum ve Slaném, původně pochází z pozůstalosti Josefa Čížka (1883-1945), majitele dřevařského závodu ve Slaném, Sokola a jednoho z vedoucích činovníků Musejního a literárního spolku "Palacký", účastníka protinacistického odboje vězněného internace v Malé pevnosti v Terezíně, diletaujícího malíře a vlastivědného pracovníka

Vůbec nejhodnotnější položku (č. 1 v příloze č. II) z této skupiny a nepochybně nejceněnější část Vrchlického souboru dantovské literatury představuje exemplář italského souborného vydání Dantových spisů, na prvním místě samozřejmě *Božské komedie*, *La divina comedia dedicata di Elisabeta Petrowna dal Conte Don Cristoforo Zapata de Cisneros*, které vyšlo v Benátkách v letech 1757–1758 u Antonia Zatty.⁴²¹ Jde o luxusní vydání s bohatým mědirytinovým dekorem i rozsáhlým mědirytinovým ilustračním doprovodem, které představuje první kritickou edici tohoto Dantova díla od poloviny 16. století a rovněž první ilustrované vydání od roku 1596. Pořídil je hrabě Cristoforo Zapata de Cisneros⁴²² a dedikoval ruské carevně Alžbětě I. Petrovně (1709–1761).⁴²³ Jako autoři Dantových životopisů, komentářů textu i dalších rámcových částí jsou zastoupeni vesměs přední italští spisovatelé, jako augustinián Giovanni Lorenzo Berti (1696–1766),⁴²⁴ humanista Leonardo Bruni (1370–1444),⁴²⁵ duchovní a učenec Giovanni Mario Crescimbeni (1663–1728),⁴²⁶ hrabě Gasparo Gozzi (1713–1786),⁴²⁷

421 Narozen 1722, zemřel 1804. Nakladatel činný v Benátkách v letech 1745–1797. Některé zdroje uvádějí rok narození ca 1730 a léta činnosti ca 1757–1797, případně ca 1757 – ca 1796. *CERL Thesaurus* [https://thesaurus.cerl.org/cgi-bin/record.pl?rid=cnp01382657 – cit. 7. 8. 2019].

422 Pravděpodobně španělského původu, blíže nejištěn, srov. *CERL Thesaurus* [https://thesaurus.cerl.org/cgi-bin/record.pl?rid=cnp01007786 – cit. 7. 8. 2019]. Již v roce 1756 vydal stejným způsobem rovněž v Benátkách u Antonia Zatty verše Francesca Petrarce (1304–1374) *Le rime del Petrarca*, které dedikoval Marii Antonii Bavorské (1724–1780).

423 Narozena 18. 12. 1709, zemřela 25. 12. 1761. Příslušnice ruské dynastie Romanovců, dcera Petra I. Velikého (1672–1725) a jeho druhé manželky Kateřiny I. Ruské (1684–1727), v letech 1741–1761 ruská carevna. *OSN*, 2. (1889), s. 41–42.

424 Narozen 27. 6. 1696 v Seravezze, zemřel 26. 5. 1766 v Pise. Augustinián, do řádu vstoupil roku 1711 v Barga, generální sekretář řádu, prefekt vatikánské knihovny. Klasický filolog a hebraista, teolog a spisovatel. Přehledně viz *DBI*, 9. (1967), s. 516–521; srov. též starší příručky Mazzuchelli, *Gli scrittori*, 2./II (1760), s. 1044–1049; Ossinger, s. 126–127; Adelung – Rotermund – Günther, *Gelehrtenlexikon*, 1. (1784), sl. 1774–1775; dále též *EI*, 6. (1930), s. 788.

425 Narozen 1. 2. 1374 v Arezzu, zemřel 9. 3. 1444 ve Florencii. Politik, spisovatel, humanista a historik. *DBI*, 14. (1972), s. 618–633; srov. *EI*, 7. (1930), s. 974–975.

426 Narozen 9. 10. 1663 v Maceratě, zemřel 8. 3. 1728 v Římě. Duchovní, od roku 1705 kanovník kostela Santa Maria in Cosmedin v Římě, od roku 1719 arcikněz tamtéž, v lednu 1728 vstoupil do jezuitského řádu. Básník, spisovatel a historik, v roce 1690 též založil učenou společnost Academia dell'Arcadia a do své smrti byl jejím představeným. *DBI*, 30. (1984), s. 675–678; srov. též Jöcher, *Gelehrtenlexikon*, 1. (1750), sl. 2192–2194; *EI*, 11. (1931), s. 840.

427 Narozen 4. 12. 1713 v Benátkách, zemřel 26. 12. 1786 v Padově. Učenec a spisovatel. *DBI*, 58. (2002), s. 247–254; srov. též Adelung – Rotermund – Günther, *Gelehrtenlexikon*, 2. (1787), sl. 1557; *EI*, 17. (1933), s. 607–609.

Giuseppe Bencivenni Pelli (1729–1808),⁴²⁸ Filippo Rosa Morando (1732–1787),⁴²⁹ jezuita Pompeo Venturi (1693–1752),⁴³⁰ který rovněž patřil mezi nejautoritativnější vykladače Danta, a filozof Giovanni Antonio Volpi (1686–1766).⁴³¹ Mědirytinové ilustrace Gaspara Dizi-anioho (1689–1767),⁴³² Francesca Fontebassa (1707–1769),⁴³³ Michelangela Schiavoneho,⁴³⁴ Gaetana Gherarda Zompiniho (1700–1778)⁴³⁵ a dalších umělců jsou zde reprodukovány rytci Bartolomeem Crivellariem (1716–1777),⁴³⁶ Giulianem Giampiccolim (1698–1759),⁴³⁷ Jacopem

428 Narozen 1729 ve Florencii, zemřel 31. 7. 1808 tamtéž. Sekretář toskánských velkovévodů, v letech 1775–1793 ředitel galerie Uffizi. Osvícenec, spisovatel a esejista. *DBI*, 8. (1966), s. 219–222.

429 Narozen 19. 11. 1732 ve Veroně, zemřel 11. 8. 1787 tamtéž. Spisovatel, zabýval se dílem Danta Alighieriho a Francesca Petrarce. *DBI*, 88. (2017), s. 436–438.

430 Narozen 21. 9. 1693 v Sieně, zemřel 22. 4. 1752 v Anconě. Jezuita, do řádu vstoupil 1. 4. 1711, čtvrtý slib složil 15. 8. 1728, vyučoval gramatiku, humanitní vědy a retoriku na koleji ve Florencii, v Pratu, Sieně a Římě. Básník a spisovatel, psal latinsky a italsky, proslul především svými komentáři k Dantově *Božské komedii* vydanými poprvé roku 1732. De Backer – Sommervogel, 8. (1898), sl. 566–570, 9. (1900), sl. 900, 12./V (1930), sl. 1240, č. 5.443 (s opravami biografických dat); srov. též *EI*, 35. (1937), s. 137–138, která uvádí datum narození 12. 7. 1693; dále *ED*, 5. (1976), s. 948. Biografická data uvedená dle příručky De Backera – Sommervogela, ostatní zdroje se rozcházejí především v datu úmrtí (12. 4. 1752).

431 Narozen 10. 11. 1686 v Padově, zemřel 25. 10. 1766 tamtéž. V letech 1727–1760 profesor na univerzitě v Padově. Filozof, klasický filolog, literární kritik, editor a básník. *EI*, 35. (1937), s. 564.

432 Narozen 24. 11. 1689 v Bellunu, zemřel 17. 8. 1767 Benátkách. Malíř, kreslíř a mědirytec činný převážně v Benátkách. Thieme – Becker, 9. (1913), s. 344–345, totéž také v: Thieme – Becker – Vollmer (CD), Df–Dz, s. 41; srov. též Nagler, *Künstlerlexikon* 4., s. 16.

433 Narozen 4. 10. 1707 v Benátkách, zemřel 30. nebo 31. 5. 1769 tamtéž. Malíř a mědirytec. V letech 1761–1768 pobýval v Rusku, kde se podílel na výzdobě Zimního paláce. *DBI*, 48. (1997), s. 753–757; srov. Thieme – Becker, 12. (1916), s. 190–191, totéž také v: Thieme – Becker – Vollmer (CD), Fl–Fy, s. 83–84, kde je uveden pouze rok narození jako 1709 a datum úmrtí mezi 3. 7. – 3. 9. 1769; srov. též Nagler, *Künstlerlexikon*, 5., s. 75.

434 Těž Schiavoni. Pocházel z Dalmácie. Kreslíř a mědirytec činný v Itálii v polovině 18. století. Thieme – Becker, 30. (1936), s. 49, totéž také v: Thieme – Becker – Vollmer (CD), Sa–Schmi, s. 334; srov. též Wurzbach, 29. (1875), s. 252–253.

435 Narozen 25. 9. 1700 v Nervese, zemřel 20. 5. 1778 v Benátkách. Malíř, kreslíř a rytec, pracoval též coby knižní ilustrátor pro benátského tiskaře a nakladatele Antonia Zattu (ca 1722–1804). Thieme – Becker, 36. (1947), s. 550–551, totéž také v: Thieme – Becker – Vollmer (CD), Z, s. 166–167; srov. též Nagler, *Künstlerlexikon*, 35., s. 319.

436 Narozen 12. 9. 1716 v Benátkách, zemřel 1777 tamtéž. Sochař a mědirytec. *DBI*, 31. (1985), s. 100–101; Thieme – Becker, 8. (1912), s. 127, totéž také v: Thieme – Becker – Vollmer (CD), Cl–Cz, s. 470; srov. též Nagler, *Künstlerlexikon*, 3., s. 330–331. Datum narození dle *DBI* (zde s odkazem na archivní pramen), Thieme – Becker a Nagler uvádějí rok narození 1725, jiné starší prameny též roky 1737 nebo 1739.

437 Narozen 1698 v Bellunu, zemřel 10. 12. 1759. Synovec malíře Marca Ricciho (1676–1730), mědirytec a tiskař. Thieme – Becker, 13. (1920), s. 580, totéž také v: Thieme – Becker –

Leonardisem (1723 – po 1782)⁴³⁸ a několika dalšími. Příslušná odborná literatura se vesměs shoduje, že jde o mimořádnou ukázkou italského výtvarného umění počátku druhé poloviny 18. století.